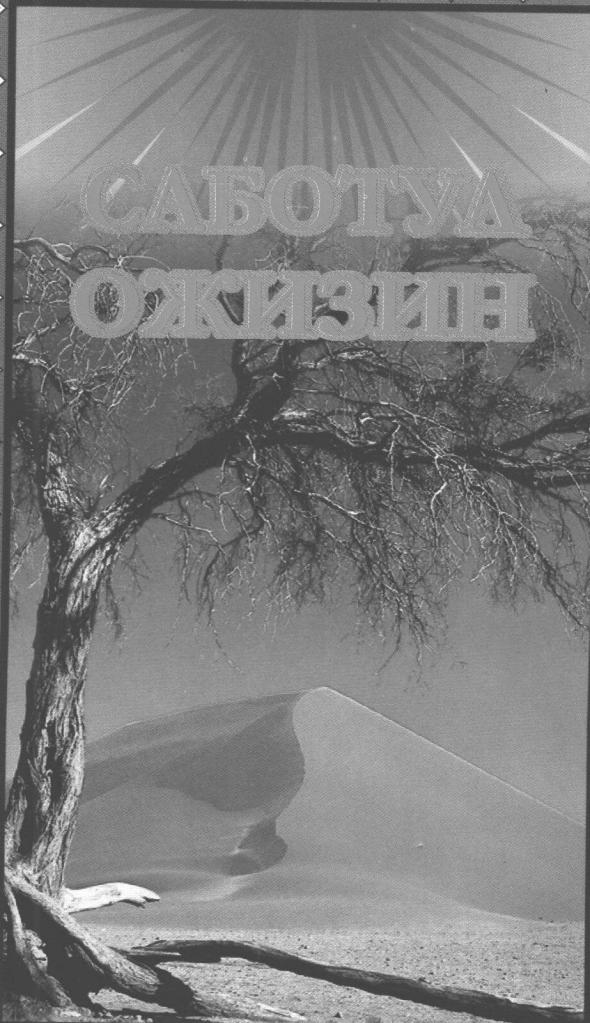

СҮФИ ОЛЛОЁР

САБОТУ
ОЖИЗИІН

Мирзо Улугбек номидаги
Ўзбекистон Миллий Университети

СҮФИ ОЛЛОЁР

Саботул- ожизин

(Ожизлар саботи)

Тошкент
«Санъат журнали» нашриёти
2007

Мазкур нашр «Саботул–ожизин» китобининг юздан ортиқ қўлёзма ва тошбосма нусхаларини қиёсий ўрганиши натижасида юзага келган илмий–танқидий матн асосида тайёрланди.

Эътиқодий соғломлиқ, маънавий поклик дастуридан дарс берувчи ушбу китоб маърифат ва ҳикмат илмига бефарқ бўлмаган барча ўқувчилар учун мўлжалланган.

Жамоатчилик кенгаши:

**Усмонхон Алимов, Абдулазиз Мансур, Фозил Зоҳид,
Анвар Турсун, Сайфиддин Рафиддинов,
Баҳодир Каримов**

Нашрга тайёрловчи:

**Рашид Зоҳид
филология фанлари номзоди**

Тақризчилар:
**Алибек Рустамий
академик**

**Муҳаммаджон Қодирев
филология фанлари номзоди**

Сўфи Оллоёр

«Саботул–ожизин»/Сўфи Оллоёр; Нашрга тайёрловчи ва сўз боши муаллифи Рашид Зоҳид; Жамоатчилик кенгаши У.Алимов ва бошк.; Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий ун-ти. – Т.: «San'at jurnali», 2007 – 156 б.

ISBN 978-9943-322-18-9
ББК 86.38
№1101-2007/1543

© Рашид Зоҳид

Сўз боши ўрнида

Халқ орасида «Сўфи Оллоёр» номи билан машҳур «Саботул–ожизин» асари Мовароунаҳр ўлкаларида XX асрга қадар мағрасаларда дарслик сифатида ўқитилган. Ўқувчилар саводхонликнинг маълум даражасидан кейин ушбу китоб мутоаласига киришишиган. XX асрнинг 1-чорагигача эса ўрта мактабнинг бошлангич синф ўқувчилари «Саботул–ожизин»дан дарс олишган. Фикримизнинг тасдиги сифатида «Шўро» журналининг 1917 йил 7-сонига босилган кўйигаги хабарни келтирамиз: «Усули қадим ила ўқиган замонга мактабларда ҳам, ўрта мактабларда ҳам ўқувчи болаларнинг ҳеч бири «Саботул–ожизин» ўқимай қолмаган, десам муболага бўлмайди. Ул вақтда деволга осиб кўйилган «программа» деган нарса бўлмаса-да, «...Фазоишу-шухур» ўқигач, «Саботул–ожизин»ни ўқимай ўтиш мумкин эмасдек эди. «Саботул–ожизин»нинг шарҳи – «Рисолаи Азиза» ўқитилар эди. Лекин ўқиш билан англаш орасинда жуда камта фарқ бўлганидек, китобнинг агадий фойдаси яширин қолган...»¹

Ҳақиқатан ҳам ифода услуги содда, оҳанги туркона, бадиий савияси юксак «Саботул–ожизин» китобини ўқиш билан уқиш ўртасига фарқ сезиларли равишда улкан. Шунинг учун ҳам юқорига келтирилган хабар муаллифи: «Барча ўқувчилар китобнинг аҳамиятини англаган эдилар, деб айтишга ботирчилек қулиб бўлмайди. Англаган тақдирда ул китобни бошлангич синф ўқувчиларга эмас, юқорироқ чиқиб, араб, форсий тилидан хабардор бўлганларга ўқиш лозим эди»,² деб бежиз айтишмаган. Негаки, «Саботул–ожизин»ни тўла маънода англаш нафақат арабий, форсий ва қадим тўркий тилидан хабардор бўлиш, балки ақида, фиқҳ, тафсир, ҳадис, тарих, сийрат ва агад илмлари бўйича ҳам муайян тайёр гарликка эга бўлишни тақозо этади.

Сўфи Оллоёр агадий меросининг ўрганилиши у яшаган даврдан бошланган. Ўша даврдаёт, асидбининг туркӣ, фор-

Сўфи Оллоёр

Саботул – ожизин

Масъул муҳаррир:

Н. Жабборов

филология фанлари доктори

Муҳаррир:

Акром Деҳқон

Техник муҳаррир:

Ихтиёр Сайд

Босишга 2007 йил 10 декабрда рухсат этилди.
Босмахонага 2007 йил 27 ноябрда топширилди.

Қоғоз бичими 60x84 $\frac{1}{16}$

Босма табоги 9,75. Адади 1000 нусха.
Баҳоси келишилган нарҳда. 65-сонли буортма.

«Нур полиграф» МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Тошкент шаҳри, З.Қобулов кўчаси, 19-уй